Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0302

A választásokat követő gyilkosságok és a romló emberi jogi helyzet Tanzániában, beleértve a bebörtönzött ellenzéki vezető, Tundu Lissu ügyét

Az Európai Parlament 2025. november 27-i állásfoglalása a választásokat követő kivégzésekről és a romló emberi jogi helyzetről Tanzániában, többek között a bebörtönzött ellenzéki vezető, Tundu Lissu ügyéről (2025/2990(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel eljárási szabályzata 150. cikkének (5) bekezdésére és 136. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a 2025. október 29-i tanzániai választásokat élesen bírálták az afrikai regionális választási megfigyelő missziók, köztük az Afrikai Unió és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) választási megfigyelő missziói; mivel az Unió nem kapott felkérést választási megfigyelő misszió telepítésére;

B. mivel a választásokat széles körű tiltakozások és a biztonsági erők erőszakos fellépése követte, amelyek során törvénytelen és túlzott erőszakot alkalmaztak, ami halálesetekhez, sérülésekhez és tömeges letartóztatásokhoz vezetett;

C. mivel a tanzániai hatóságok az információhoz való hozzáférés letiltása érdekében kijárási tilalmat, valamint az internet, a média és a kommunikációs infrastruktúra országos letiltását rendelték el;

D. mivel Tundu Lissu és Luhaga Mpina ellenzéki vezetők nem indulhattak a választásokon;

E. mivel Lissut 2025. április 9-én letartóztatták és hazaárulással vádolták meg, amely a tanzániai jog szerint halálbüntetéssel sújtható bűncselekmény; mivel továbbra is életveszélyes körülmények között tartják fogva;

F. mivel más ellenzéki vezetőket és bírálókat önkényesen letartóztattak vagy célba vettek, az emberi jogi szervezetek által jelentett

emberrablásokkal és eltűntetésekkel – többek között Humphrey Polepole elrablásával – járó folyamatos tisztogatás keretében;

G. mivel Tanzánia romló emberi jogi helyzete és szűkülő civil társadalmi mozgástere ellentétes az EU alapvető értékeivel és a külső tevékenységét alátámasztó elvekkel;

H. mivel Tanzánia keresztény és muszlim vezetői elítélték a kormány által alkalmazott erőszakot;

1. elítéli a tanzániai biztonsági erők által a 2025. októberi választásokat követően alkalmazott erőszakot és túlzott erőszakot, amely több ezer halálesetet, sérülést és tömegsírokról szóló tudósításokat eredményezett; elítéli, hogy a kormány tagadja a jogsértéseket;

2. sürgeti a tanzániai kormányt, hogy haladéktalanul hagyjon fel az ellenzék tagjainak, a tüntetőknek, az újságíróknak és az emberijog-védőknek az elnyomásával és önkényes letartóztatásával, engedje szabadon az összes önkényesen fogva tartott személyt, és szüntesse meg az internetre és a médiára vonatkozó valamennyi korlátozást;

3. elítéli Lissu ellenzéki vezető önkényes és politikai indíttatású fogva tartását; felszólít azonnali és feltétel nélküli szabadlábra helyezésére; mély aggodalmát fejezi ki a fogva tartásának szörnyű körülményei miatt; követeli, hogy haladéktalanul és teljes körűen biztosítsák számára a családjához, az ügyvédekhez és az orvosi ellátáshoz való hozzáférést;

4. felszólít az állítólagos gyilkosságok, erőszakos eltüntetések, kínzások és egyéb jogsértések gyors, alapos, független és pártatlan kivizsgálására; ragaszkodik ahhoz, hogy ezt egy külső és hiteles mechanizmus, többek között egy afrikai vezetésű nemzetközi vizsgálóbizottság végezze az elszámoltathatóság biztosítása érdekében;

5. kiemeli a Parlament Bizottsághoz intézett azon kérését, hogy állítsa le a tanzániai hatóságoknak nyújtott közvetlen támogatást; kéri, hogy az uniós segítségnyújtás keretében kezeljék prioritásként a civil társadalmi szervezeteket, az emberijog-védőket és az újságírókat; felszólítja a Tanácsot, hogy fontolja meg szankciók bevezetését a jogok megsértéséért felelős személyekkel szemben;

6. sürgeti Tanzániát, hogy törölje el a halálbüntetést, és változtasson meg minden halálos ítéletet;

7. úgy véli, hogy a közelmúltbeli választások nem voltak sem szabadok, sem tisztességesek;

8. felszólítja Tanzániát, hogy kezdjen inkluzív politikai párbeszédet az ellenzékkel, a civil társadalommal és az áldozatok képviselőivel a

válság kezelése és új, hiteles és átlátható választások lehetővé tétele érdekében;

9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Tanzánia kormányának és parlamentjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, az alelnöknek/főképviselőnek, az Afrikai Uniónak, az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének, a Dél-afrikai Fejlesztési Közösségnek (SADC) és az ENSZ-nek.